

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne zdravstvene ustanove
Dom zdravlja „Dr Ljubomir Ćeranić“ Sokolac
za period 01.01-31.12.2022. godine**

Broj: RV039-23

Banja Luka, 10.07.2023. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	7
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	8
	1. Uvod	8
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	8
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	8
	4. Nabavke.....	9
	5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana	10
	6. Finansijski izvještaji	10
	6.1. Bilans uspjeha	10
	6.1.1. Poslovni prihodi i rashodi.....	11
	6.1.2. Finansijski prihodi i rashodi.....	13
	6.1.3. Dobitak/gubitak redovne aktivnosti	13
	6.1.4. Ostali dobici i gubici.....	13
	6.1.5. Neto dobit i gubitak perioda	13
	6.2. Bilans stanja.....	13
	6.2.1. Bilansna aktiva.....	13
	6.2.2. Bilansna pasiva	15
	6.2.3. Vanbilansna evidencija.....	16
	6.3. Bilans tokova gotovine.....	16
	6.4. Vremenska neograničenost poslovanja.....	17
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	17
	6.6. Napomene uz finansijske izvještaje	17

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Ljubomir Čeranić“ Sokolac koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31.12.2022. godine; Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu i Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, finansijski izvještaji Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Ljubomir Čeranić“ Sokolac, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine nije organizovan i izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer imovina nije označena inventurnim brojevima, nije konstatovana razlika knjigovodstvenog u odnosu na stvarno stanje obaveza po osnovu kamata, donacija i državnih davanja i Upravni odbor, kao nadležni organ, nije razmatrao i usvojio Izvještaj o izvršenom popisu imovine i obaveza.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.1.1, 6.1.3, 6.1.5, 6.2.2.1. i 6.2.2.2. ovog Izvještaja:

Potcijenjeni su razgraničeni prihodi i primljene donacije u iznosu od 305.764 KM, dobitak tekuće godine i prihodi od donacija u iznosu od 5.613 KM, a precijenjeni su državni kapital u iznosu od 1.544.587 KM i gubici ranijih godina u iznosu od 1.233.209 KM, jer su donacije i državna davanja priznata u okviru državnog kapitala, što nije u skladu sa članom 26., 32. stav (8) i 57. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 20 - Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.2. i 6.2.2.3. ovog Izvještaja:

Dobitak tekuće godine je precijenjen u iznosu od 17.818 KM, a potcijenjeni su rashodi i obaveze po osnovu kamata po Rješenju Poreske uprave Republike Srpske o prinudnoj naplati od 21.09.2022. godine u istom iznosu, jer obaveze po osnovu kamata nisu evidentirane u poslovnim knjigama, što nije u skladu sa članom 38. i 48. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.6. ovog Izvještaja:

Napomene uz finansijske izvještaje ne sadrže potrebne informacije definisane zahtjevima MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 5. ovog Izvještaja:

Osnovni okvir za sačinjavanje Finansijskog plana Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Ljubomir Čeranić“ Sokolac predstavlja Ugovor zaključen na godišnjem nivou, između Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i Doma zdravlja, kojim su regulisana međusobna prava i obaveze u pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite i drugih zdravstvenih usluga. Planirana ugovorena vrijednost zdravstvenih usluga koja se priznaje Domu zdravlja, značajno je manja od vrijednosti usluga koje pruža Dom zdravlja, a Finansijski plan baziran na navedenim modelima planiranja, obračuna i odobravanja sredstava ne predstavlja realan okvir za ostvarenje planiranih ciljeva. Navedena činjenica u najvećoj mjeri generiše planiranje većeg iznosa rashoda u odnosu na prihode, te ostvareni gubitak tekućeg perioda.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Ljubomir Čeranić“ Sokolac za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine su objelodanjena pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Ljubomir Čeranić“ Sokolac za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u Izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola, koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 10.07.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Ljubomir Čeranić“ Sokolac za 2022. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Ljubomir Čeranić“ Sokolac za 2022. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Dr Ljubomir Čeranić“ Sokolac nije donijela Pravilnik o javnim nabavkama, Pravilnik o uspostavljanju i radu komisije za javne nabavke, kao ni Plan javnih nabavki za 2022. godinu, a nabavke laboratorijskog, stomatološkog, tehničkog i kancelarijskog materijala, materijala za tekuće održavanje, alata i inventara, goriva, tekućeg održavanja osnovnih sredstava, neproizvodnih usluga, reprezentacije i premija osiguranja u najmanjem iznosu od 95.722 KM su izvršene bez provođenja postupaka javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 4. stav (1) tačka b), 6., 13., 17. i 87. Zakona o javnim nabavkama.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Članom 18. stav 2) Zakona o sistemu javnih službi propisano je da direktora imenuje i razrješava osnivač na mandat od četiri godine uz prethodno proveden postupak javne konkurencije. Konkursna procedura za imenovanje direktora nije provedena, a Skupština opštine Sokolac je Odlukom od 08.04.2022. godine imenovala vršioca dužnosti direktora.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Ljubomir Čeranić“ Sokolac obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima,

usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Ljubomir Ćeranić“ Sokolac.

Banja Luka, 10.07.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure popisa imovine i obaveza, utvrđivanje i iskazivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza, te izvještavanje o popisu vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 2) razgraničeni prihodi i primljene donacije kao i prihodi od donacija evidentiraju u skladu sa članom 32. stav (8) i 57. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i saržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći;
- 3) rashodi i obaveze po osnovu kamata priznaju u poslovnim knjigama u skladu sa članom 38. i 48. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike;
- 4) izvrši sveobuhvatna analiza stalnih sredstava i ista priznaju i vrednuju prema zahtjevima MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i opreme;
- 5) kapital upisan u sudski registar i iskazan kapital u poslovnim evidencijama međusobno usaglase;
- 6) u vanbilansnoj evidenciji izvrši evidentiranje tuđe opreme u skladu sa članom 67. i 68. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike;
- 7) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju sve relevantne informacije u skladu sa zahtjevima MRS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja i MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:

- 1) uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu da se izvrši popis poslovnih procesa koji se provode u Domu zdravlja, identifikuju i procijene rizici, uspostavi knjiga poslovnih procesa, definišu kontrolne aktivnosti, kao i druge aktivnosti koje su propisane odredbama navedenih propisa i
- 2) donosi plan javnih nabavki i donesu druga interna akta koja regulišu oblast javnih nabavki, te da se provođenje postupaka javnih nabavki robe i usluga vrši u skladu sa članom 4. stav (1) tačka b), 6., 13., 17., 75. stav (1) i 87. Zakona o javnim nabavkama.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o sistemu javnih službi;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o radu, član 5.-17., 26.-96. i 204.-208.;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, VII, X, XII, XIII;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 25.-27.;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u javnim ustanovama u oblasti zdravstva u Republici Srpskoj;
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;
- Uredba o uslovima i plaćanju gotovim novcem;
- Odluka o participaciji;
- Statut Doma zdravlja.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Dr Ljubomir Ćeranić“ Sokolac (u daljem tekstu: Dom zdravlja) obavlja djelatnost primarne zdravstvene zaštite po modelu porodične medicine. Osnivač Doma zdravlja je Skupština opštine Sokolac, a svojstvo pravnog lica je stečeno upisom u sudski registar Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu.

Obavljanje djelatnosti, organizacija rada i druga značajna pitanja vezano za rad Doma zdravlja su propisana Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 57/22) i Zakonom o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/07, 109/12 i 44/16). Shodno članu 57. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članu 16. Statuta, Dom zdravlja obezbjeđuje i organizuje porodičnu medicinu, poslove imunizacije, higijensko-epidemiološke poslove, poslove u oblasti laboratorijske dijagnostike, rendgenske i ultrazvučne dijagnostike, hitnu medicinsku pomoć i sanitetski prevoz, preventivnu, dječiju i opštu stomatologiju, specijalističke konsultacije iz pedijatrije i ginekologije, snabdijevanje lijekovima i medicinskim sredstvima.

Organi Doma zdravlja su upravni odbor i direktor.

Dom zdravlja je stekao status sertifikovane ustanove, ispunjavanjem propisanih standarda sigurnosti u procesu pružanja zdravstvene zaštite koji su zadati od strane Agencije za sertifikaciju, akreditaciju i unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite.

Dom zdravlja se finansira iz sredstava Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond), budžeta osnivača (Opštine Sokolac), naplate usluga od korisnika zdravstvene zaštite, donacija i drugih izvora finansiranja.

Finansijske transakcije obavlja preko vlastitog bankovnog računa, otvorenog kod poslovne banke.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Doma zdravlja za period 01.01-31.12.2022. godine nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju finansijske revizije Doma zdravlja.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Statutom Doma zdravlja je utvrđena djelatnost, nadležnost i upravljanje, dok je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, utvrđena unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta i druga pitanja značajna za rad Doma zdravlja.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovano je 46 radnih mjesta sa 73 izvršioca. Na dan 31.12.2022. godine u Domu zdravlja je bilo zaposleno 66 izvršilaca (48 medicinskih radnika i 18 nemedicinskih radnika) od čega 63 na neodređeno vrijeme i tri izvršioca na određeno vrijeme, čime je ispoštovan Plan rada za 2022. godinu.

U toku 2022. godine radni odnos je prestao za šest izvršilaca, a zaposlena su tri izvršioca na neodređeno vrijeme i tri izvršioca na određeno vrijeme. Pribavljane su saglasnosti Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske za zapošljavanje u toku 2022. godine.

Članom 18. stav 2) Zakona o sistemu javnih službi propisano je da direktora imenuje i razrješava osnivač na mandat od četiri godine uz prethodno proveden postupak javne

konkurencije. Konkursna procedura za imenovanje direktora nije provedena, a Skupština opštine Sokolac je Odlukom od 08.04.2022. godine imenovala vršioca dužnosti direktora.

U skladu sa Odlukom o imenovanju komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, izvršen je godišnji popis. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog utvrđeno je da godišnji popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine nije organizovan i izvršen u skladu sa članom 2., 4. i 21. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16 i 113/21), jer nisu izvršene aktivnosti urednog inventarisanja (označavanja inventurnim brojevima), nije konstatovana razlika knjigovodstvenog u odnosu na stvarno stanje obaveza po osnovu kamata, donacija i državnih davanja i Upravni odbor, kao nadležni organ, nije razmatrao i usvojio Izvještaj o izvršenom popisu imovine i obaveza, odnosno nije donio odluku o otpisu osnovnih sredstava.

Internim aktom nije definisana upotreba sredstava na ime troškova reprezentacije, te nije definisan iznos i vrsta poklona.

U skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17), imenovano je odgovorno lice zaduženo za uspostavljanje, provođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, donesen je plan uspostavljanja finansijskog upravljanja i kontrole i metodologija za provođenje plana (član 14. stav (1, 2 i 3) navedenog Zakona) i sačinjen je godišnji izvještaj elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu sa priložima. Međutim, u skladu sa odredbama navedenog Zakona i Uputstva nisu definisani ključni poslovni procesi i uspostavljena knjiga poslovnih procesa, akt o upravljanju rizicima i registar rizika i nije izrađena strategija upravljanja rizicima.

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost, što je osim u ovoj tački, obrazloženo i u ostalim tačkama izvještaja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- ***postupci i procedure popisa imovine i obaveza, utvrđivanje i iskazivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza, te izvještavanje o popisu vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;***
- ***uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu da se izvrši popis poslovnih procesa koji se provode u Domu zdravlja, identifikuju i procijene rizici, uspostavi knjiga poslovnih procesa, definišu kontrolne aktivnosti, kao i druge aktivnosti koje su propisane odredbama navedenih propisa.***

4. Nabavke

Dom zdravlja nije donio Pravilnik o javnim nabavkama, Pravilnik o uspostavljanju i radu komisije za javne nabavke, kao ni Plan javnih nabavki za 2022. godinu, a za nabavke izvršene u vrijednosti od najmanje 95.722 KM, koje se odnose na nabavku laboratorijskog materijala (36.287 KM), stomatološkog materijala (2.376 KM), tehničkog materijala (2.928 KM), kancelarijskog materijala (7.399 KM), materijala za tekuće održavanje (3.589 KM),

alata i inventara (1.396 KM), goriva (21.982 KM), troškove tekućeg održavanja osnovnih sredstava (9.873 KM), troškove neproizvodnih usluga (4.961 KM), troškove reprezentacije (1.673 KM), troškove premija osiguranja (3.257 KM), nisu provedeni postupci javnih nabavki i nisu zaključeni ugovori sa dobavljačima, što nije u skladu sa članom 4. stav (1) tačka b), 6., 13., 17. i 87. Zakona o javnim nabavkama.

Kod provedenih postupaka javnih nabavki, a koji se odnose na sedam direktnih sporazuma u ukupnoj vrijednosti od 25.169 KM (nabavke RTG filmova, medicinskog potrošnog materijala, sanitetskog materijala, zamjenskog dijela sa ugradnjom za opravku biohemijskog analizatora, osiguranja zaposlenih, uglja i usluga iz oblasti zaštite na radu) i jednog postupka nabavke usluga iz Aneksa II dio B u vrijednosti od 47.040 KM (nabavka usluga prevoza osiguranih lica na hemodijalizu) nije vršena dostava izvještaja o postupku javne nabavke Agenciji za javne nabavke BiH, shodno članu 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se donosi plan javnih nabavki i donesu druga interna akta koja regulišu oblast javnih nabavki, te da se provođenje postupaka javnih nabavki robe i usluga vrši u skladu sa članom 4. stav (1) tačka b), 6., 13., 17., 75. stav (1) i 87. Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana

Program rada sa finansijskim planom Doma zdravlja za 2022. godinu, Upravni odbor je usvojio 14.03.2022. godine, na koji je Skupština opštine Sokolac dala saglasnost shodno članu 19. stav (3) Zakona o sistemu javnih službi. Planirani su ukupni prihodi u iznosu od 1.915.000 KM i ukupni rashodi u iznosu od 2.017.000 KM.

Planirani prihodi se odnose na prihode od Fonda po osnovu finansiranja primarnog nivoa zdravstvene zaštite (1.800.000 KM), prihode od dotacija, refundacija i sl. (15.000 KM), komercijalnih usluga (25.000 KM), donacija (68.000 KM), zakupa (5.000 KM) i ostale prihode (2.000 KM).

Planirani rashodi se odnose na troškove bruto zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (1.579.000 KM), troškove materijala (220.000 KM), proizvodnih usluga (34.500 KM), amortizacije (40.000 KM), nematerijalne troškove (105.500 KM) i troškove kamata (38.000 KM).

Osnovni okvir za sačinjavanje Finansijskog plana Doma zdravlja predstavlja Ugovor zaključen na godišnjem nivou, između Fonda i Doma zdravlja, kojim su regulisana međusobna prava i obaveze u pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite i drugih zdravstvenih usluga. Planirana ugovorena vrijednost zdravstvenih usluga koja se priznaje Domu zdravlja, značajno je manja od vrijednosti usluga koje pruža Dom zdravlja, a Finansijski plan baziran na navedenim modelima planiranja, obračuna i odobravanja sredstava ne predstavlja realan okvir za ostvarenje planiranih ciljeva. Navedena činjenica u najvećoj mjeri generiše planiranje većeg iznosa rashoda u odnosu na prihode, te ostvareni gubitak tekućeg perioda.

6. Finansijski izvještaji

Dom zdravlja je pripremio i prezentovao finansijske izvještaje u obrascima koji su propisani Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 59/22 i 129/22).

6.1. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha su iskazani ukupni prihodi u iznosu od 5.212.771 KM, ukupni rashodi u iznosu od 2.400.553 KM i ukupna dobit u iznosu od 2.812.218 KM.

6.1.1. Poslovni prihodi i rashodi

6.1.1.1. Poslovni prihodi

Poslovni prihodi su iskazani u iznosu od 2.413.639 KM, a odnose se na prihode od pruženih usluga (73.997 KM) i ostale poslovne prihode (2.339.642 KM).

Prihodi od pruženih usluga se najvećim dijelom odnose na prihode od ljekarskih uvjerenja, sanitarnih pregleda i naknada na lični zahtjev (73.517 KM).

Ostali poslovni prihodi se najvećim dijelom odnose na prihode po osnovu zaključenog Ugovora o pružanju i finansiranju usluga primarnog nivoa zdravstvene zaštite sa Fondom (1.977.052 KM), donacija (141.270 KM), uplata iz budžeta Opštine Sokolac (93.049 KM), participacije (61.240 KM), refundacije bolovanja od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (21.853 KM) i od povrata poreza na dodatu vrijednost (23.810 KM).

Dom zdravlja je sa Fondom zaključio Ugovor o pružanju i finansiranju usluga primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini u okviru kojeg se ugovara i propisivanje lijekova na recept. Ugovorom o pružanju i finansiranju usluga primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini, zajedno sa aneksima I i II ugovora, ugovorena su sredstva na godišnjem nivou za primarnu zdravstvenu zaštitu (1.317.571 KM), pedijatriju (73.359 KM), ginekologiju (40.856 KM), sanitetski prevoz, tehničku podršku i organizaciju dežurstva (287.721 KM), program prevencije (175.390 KM), lijekove na recept (475.874 KM), limit sredstava za lijekove za pedijatriju (9.405 KM), limit sredstava za lijekove za ginekologiju (3.599 KM), što čini ukupno ugovorena sredstva za zdravstvenu zaštitu u iznosu od 2.383.775 KM.

Dom zdravlja je mjesečno ispostavljao fakture u visini 1/12 ugovorenih sredstava odvojeno po oblastima finansiranja. Po okončanju godine Fond je dostavio Domu zdravlja konačan obračun priznatih sredstava finansiranja za zdravstvenu zaštitu u iznosu od 1.789.718 KM, što predstavlja fakturisana sredstva po ugovoru u iznosu od 1.778.435 KM, uvećana za usluge pružene van ugovora (26.571 KM) i usluge pružene ino osiguranicima (759 KM), a umanjena za ukupne efekte obračuna u iznosu od 16.046 KM (usluge koje su izvršile druge zdravstvene ustanove, refundacije, kazne po izvršenim kontrolama i za iznos prekoračenja u potrošnji lijekova). Sa 31.12.2022. godine od strane Fonda za zdravstvenu zaštitu doznačeno je ukupno 1.723.897 KM (razlika za doznaku iznosi 84.479 KM), dijalizu (67.912 KM) i za pedijatriju i ginekologiju (119.442 KM).

Prihodi od donacija se odnose na donirani materijal i potrošna sredstva od strane Fonda po osnovu projekta Covid (54.938 KM) i po osnovu prihoda koji se priznaju na sistemskoj osnovi u bilansu uspjeha tokom perioda u kojima se priznaju povezani rashodi, odnosno troškovi amortizacije za doniranu opremu (86.332 KM). Prihodi od donacija su potcijenjeni, kao i poslovni dobitak u iznosu od 5.613 KM, jer su u ranijem periodu primljene donacije i državna davanja u opremi i finansiranju rekonstrukcije objekata u poslovnim knjigama evidentirani u korist državnog kapitala, umjesto na poziciji razgraničenih prihoda po osnovu primljenih donacija, a u bilansu uspjeha prihodi od donacija nisu priznati tokom korisnog vijeka upotrebe u srazmjeri sa priznavanjem troškova amortizacije tih sredstava, kako je propisano članom 32. stav (8) i članom 57. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 104/21 i 59/22) i zahtjevima MRS 20 - Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći (tačke 6.2.2.1. i 6.2.2.2. izvještaja).

Prihodi ostvareni od uplata Opštine Sokolac su namijenjeni za finansiranje troškova zagrijavanja poslovnih prostorija (50.000 KM) i za finansiranje troškova ljekara upućenog na specijalizaciju po Sporazumu o finansiranju specijalizacije iz ginekologije i akušerstva od 07.09.2017. godine (43.049 KM).

Prihodi od participacije se odnose na prihode od ličnog učešća osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite naplaćene prema Odluci o participaciji („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 58/16, 83/16, 112/16, 1/17, 29/17, 46/19, 107/19 i 19/21).

Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama se odnose na povrat poreza na dodatu vrijednost po Rješenju Uprave za indirektno oporezivanje BiH od 08.02.2022. godine, a po osnovu dva donirana sanitetska vozila od Japanske Vlade.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se razgraničeni prihodi i primljene donacije kao i prihodi od donacija priznaju u skladu sa članom 32. stav (8) i 57. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i saržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći.

6.1.1.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi su iskazani u iznosu od 2.362.940 KM, a odnose se na troškove materijala (152.591 KM), goriva i energije (78.754 KM), plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja (1.861.735 KM), proizvodnih usluga (38.762 KM), amortizacije (109.154 KM), nematerijalne troškove – bez poreza i doprinosa (115.864 KM) i troškove poreza i doprinosa (6.080 KM).

Troškovi materijala se najvećim dijelom odnose na troškove osnovnog materijala i sirovina za izradu učinaka, odnosno na utrošene lijekove u toku 2022. godine (32.744 KM), troškove potrošnog materijala u okviru projekta vezanog za borbu protiv Covid-a (54.938 KM), koje je obezbijedio Fond i troškove laboratorijskog materijala (reagenasa) u iznosu od 36.287 KM.

Troškovi goriva i energije se odnose na troškove naftnih derivata (goriva i maziva) u iznosu od 22.212 KM, uglja (2.583 KM), grijanja (36.017 KM) i troškove električne energije (17.942 KM).

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja se odnose na troškove bruto plata i bruto naknada plata (1.814.281 KM) i ostalih ličnih primanja (47.454 KM). Troškovi ostalih ličnih primanja se odnose na bruto naknade članovima upravnog odbora (3.005 KM), otpremnine za odlazak u penziju (15.551 KM), pomoći zaposlenim (17.754 KM), troškove dnevnica na službenom putu (1.769 KM), troškove prevoza kod dolaska na posao i povratka sa posla (8.529 KM) i naknade za upotrebu vlastitog vozila u službene svrhe (846 KM). Kod obračuna ličnih primanja nisu utvrđene nepravilnosti.

Troškovi proizvodnih usluga se odnose na troškove usluga na izradi učinaka (16.291 KM), transportnih usluga (8.898 KM), usluga održavanja (9.873 KM) i troškove ostalih usluga (3.701 KM). U okviru troškova usluga na izradu učinaka evidentirane su naknade po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima i ugovorima o djelu.

Troškovi transportnih usluga se odnose na troškove PTT usluga (8.786 KM) i internet usluga (112 KM).

Troškovi usluga održavanja se odnose na usluge tekućeg održavanja osnovnih sredstava. Ostali nematerijalni troškovi se najvećim dijelom odnose na troškove komunalnih usluga (2.000 KM) i usluga zaštite na radu (1.521 KM).

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa) se odnose na troškove neproizvodnih usluga (104.228 KM), reprezentacije (1.673 KM), premija osiguranja (4.012 KM), platnog prometa (3.332 KM) i ostale nematerijalne troškove (2.619 KM).

Troškovi neproizvodnih usluga se najvećim dijelom odnose na troškove zdravstvenih usluga (26.167 KM), prevoza pacijenata na dijalizu (67.912 KM), usluga stručnog usavršavanja zaposlenih (5.189 KM) i usluga održavanja softvera (1.680 KM).

Troškovi zdravstvenih usluga se odnose na pružene zdravstvene usluge od strane JZU Bolnice „Srbija“ Istočno Sarajevo, JZU Zavod za medicinu rada i sporta Republike Srpske i JZU Institut za javno zdravstvo Republike Srpske, kao i usluge tretmana medicinskog otpada.

6.1.1.3. Poslovni dobitak/gubitak

Na dan 31.12.2022. godine iskazan je poslovni dobitak u iznosu od 50.699 KM, koji predstavlja razliku između iskazanih poslovnih rashoda (2.362.940 KM) i poslovnih prihoda (2.413.639 KM). Poslovni dobitak je potcijenjen u iznosu od 5.613 KM, jer donacije i državna davanja nisu u poslovnim knjigama evidentirani u skladu sa članom 32. stav (8) i 57. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i saržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći (tačke 6.1.1.1., 6.2.2.1. i 6.2.2.2. izvještaja).

6.1.2. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi su iskazani u iznosu od 540 KM, a finansijski rashodi u iznosu od 37.613 KM. Finansijski rashodi se najvećim dijelom odnose na kamate po osnovu Rješenja o odgođenom plaćanju poreskog duga od 16.06.2016. godine (31.075 KM) i po osnovu Ugovora o zajmu koji je zaključen sa Fondom (6.444 KM).

U poslovnim knjigama nisu evidentirani rashodi i obaveze po osnovu kamata u iznosu od 17.818 KM po Rješenju Poreske uprave Republike Srpske o prinudnoj naplati od 21.09.2022. godine (0,03% dnevno na glavni dug od 22.09-31.12.2022. godine), što nije u skladu sa članom 38. i 48. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike. Shodno navedenom, potcijenjeni su rashodi i obaveze po osnovu kamata, a precijenjen je dobitak tekućeg perioda u iznosu od 17.818 KM (tačka 6.2.2.3. izvještaja).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se rashodi i obaveze evidentiraju u poslovnim knjigama u skladu sa članom 38. i 48. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.1.3. Dobitak/gubitak redovne aktivnosti

Na dan 31.12.2022. godine iskazan je dobitak redovne aktivnosti u iznosu od 13.626 KM, koji predstavlja zbir poslovnog dobitka i finansijskih prihoda (51.239 KM) umanjen za finansijske rashode (37.613 KM). Precijenjen je u iznosu od 12.205 KM, jer prihodi od donacija i rashodi kamata nisu u poslovnim knjigama evidentirani u skladu sa članom 32. stav (8), 38., 48. i 57. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike (tačke 6.1.1.1., 6.1.1.3. i 6.1.2. izvještaja).

6.1.4. Ostali dobici i gubici

Na dan 31.12.2022. godine iskazani su ostali dobici u iznosu od 2.798.592 KM, a najvećim dijelom su ostvareni po osnovu otpisa poreskih obaveza po rješenjima Ministarstva finansija Republike Srpske od 11.08.2022. godine i Poreske uprave Republike Srpske od 07.09.2022. godine (2.454.912 KM) i otpisa zastarjelih obaveza po Odluci o usvajanju izvještaja o popisu na dan 31.12.2022. godine (339.893 KM).

6.1.5. Neto dobit i gubitak perioda

Na dan 31.12.2022. godine iskazana je neto dobit u iznosu od 2.812.218 KM. Precijenjena je u iznosu od 12.205 KM, što je detaljnije objašnjeno pod tačkom 6.1.3. izvještaja.

6.2. Bilans stanja

6.2.1. Bilansna aktiva

Bilansna aktiva je na dan 31.12.2022. godine iskazana u neto iznosu od 1.344.378 KM (bruto vrijednosti od 4.863.532 KM i ispravke vrijednosti 3.519.154 KM), a odnosi se na stalna i tekuća sredstva.

6.2.1.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva su iskazana u neto iznosu od 1.181.515 KM (bruto vrijednosti od 4.652.442 KM i ispravke vrijednosti od 3.470.927 KM), a najvećim dijelom se odnose na nekretnine, postrojenja i opremu u neto iznosu od 1.181.515 KM (bruto vrijednosti od 4.651.179 KM i ispravke vrijednosti od 3.469.664 KM).

Nekretnine, postrojenja i oprema se odnose na zemljište, građevinske objekte, postrojenja, opremu i opremu u pripremi.

Zemljište je iskazano u vrijednosti od 360.734 KM, građevinski objekti u neto iznosu od 488.371 KM (bruto vrijednosti od 1.921.286 KM i ispravke vrijednosti od 1.432.915 KM), postrojenja i oprema u neto iznosu od 232.710 KM (bruto vrijednosti od 2.269.459 KM i ispravke vrijednosti od 2.036.749 KM) i oprema u pripremi (99.700 KM).

Vrijednost stalnih sredstava je u toku 2022. godine povećana u iznosu od 129.362 KM po osnovu nabavke opreme (3.976 KM) i primljenih donacija (125.386 KM), a smanjena je po osnovu godišnje amortizacije građevinskih objekata i opreme (109.154 KM) i rashodovanja opreme (bruto i ispravke vrijednosti od 7.941 KM) po Odluci o usvajanju izvještaja o popisu. U toku 2022. godine primljene donacije se odnose na donaciju mobilnog digitalnog RTG aparata od strane Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske po projektu Covid (99.700 KM), frižidera za čuvanje vakcina od strane JZU Institut za javno zdravstvo Republike Srpske i Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske (2.871 KM) i biohemijskog analizatora od preduzeća „Onogošt“ d.o.o. Sokolac (22.815 KM).

U listu nepokretnosti koji je izdat od strane Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove – područna jedinica Sokolac od 23.05.2023. godine navedeni su podaci o zemljištu i građevinskim objektima koji su u vlasništvu Doma zdravlja.

Dom zdravlja koristi značajan dio opreme čija je knjigovodstvena vrijednost svedena na nulu, a preispitivanje korisnog vijeka upotrebe nije izvršeno shodno MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 51) kojim se zahtijeva da se rezidualna vrijednost i korisni vijek sredstva provjeravaju barem na kraju svake finansijske godine. Reviziji nije prezentovana dokumentacija kojom se dokazuje da je vršena procjena vrijednosti građevinskih objekata i zemljišta u skladu sa zahtjevima MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se izvrši sveobuhvatna analiza stalnih sredstava i ista priznaju i vrednuju prema zahtjevima MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

6.2.1.2. Tekuća sredstva

Tekuća sredstva su iskazana u neto iznosu od 162.863 KM (bruto vrijednosti od 211.090 KM i ispravke vrijednosti od 48.227 KM), a odnose se na zalihe materijala, date avanse, kratkoročna potraživanja, gotovinu i kratkoročna razgraničenja.

Zalihe materijala su iskazane u neto iznosu 19.158 KM (bruto vrijednosti od 67.385 KM i ispravke vrijednosti od 48.227 KM), a odnose se na zalihe lijekova i sanitetskog materijala u magacinu (15.366 KM), ogrevnog materijala (1.852 KM) i sitnog inventara (1.940 KM).

Dati avansi su iskazani u iznosu od 7.907 KM, a odnose se na pretplate dobavljačima po predračunima (1.819 KM) i za pojedine vrste prihoda (6.088 KM).

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 93.246 KM, a odnose se na potraživanja od Fonda po osnovu Ugovora o pružanju i finansiranju usluga primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini (84.478 KM), JZU Bolnica „Srbija“ Istočno Sarajevo (1.295 KM), JZU Zavod za forenzičku psihijatriju Sokolac (1.905 KM) i JU Centar za predškolsko vaspitanje i obrazovanje Sokolac (3.300 KM).

Gotovinski ekvivalenti i gotovina su iskazani u iznosu od 21.513 KM, a odnose se na novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka (21.095 KM) i novčana sredstva u blagajni (418 KM).

Kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu od 21.039 KM, a odnose se na kamate po osnovu Ugovora o zajmu između Fonda i Doma zdravlja (20.626 KM) i razgraničene troškove premija kolektivnog osiguranja radnika (413 KM).

6.2.2. Bilansna pasiva

Bilansna pasiva je na dan 31.12.2022. godine iskazana u iznosu od 1.344.378 KM, a odnosi se na kapital i obaveze.

6.2.2.1. Kapital

Osnovni kapital je iskazan u iznosu od 2.693.019 KM, neraspoređeni dobitak tekuće godine (2.812.218 KM) i gubitak ranijih godina (7.893.014 KM). Gubitak iznad visine kapitala u iznosu od 2.387.778 KM je bilansiran u pasivi u okviru kapitala preduzeća kao korektivna pozicija u skladu sa članom 35. i prilogom Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

U okviru osnovnog kapitala iskazan je državni kapital u iznosu od 2.693.019 KM, a po Rješenju o registraciji Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu od 30.05.2022. godine, osnovni kapital osnivača Skupštine opštine Sokolac iznosi 2.000 KM (sa učešćem 100%). Revizijom je utvrđeno da su u korist državnog kapitala, u ranijem periodu, evidentirane donacije u najmanjem iznosu od 1.544.587 KM (oprema 1.170.420 KM i rekonstrukcija objekata 374.167 KM), što nije u skladu sa članom 26., 32. stav (8) i članom 57. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 20 - Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći (tačke 6.1.1.1. i 6.2.2.2. izvještaja). Iznos državnog kapitala u iznosu od 1.146.432 KM nije identifikovan i dokumentovan po kom osnovu je formiran. Shodno navedenom, precijenjeni su državni kapital (1.544.587 KM) i gubici ranijih godina (1.233.209 KM), a potcijenjeni su dobitak tekuće godine, odnosno prihodi od donacija (5.613 KM) i razgraničeni prihodi i primljene donacije (305.764 KM).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se kapital upisan u sudski registar i iskazan kapital u poslovnim evidencijama međusobno usaglase.

6.2.2.2. Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze

Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze su iskazani u iznosu od 559.973 KM, a odnose se na dugoročne obaveze (228.507 KM) i razgraničene prihode i primljene donacije (331.460 KM).

Dugoročne obaveze se odnose na obaveze po osnovu Ugovora o zajmu (sa tri aneksa) koji je zaključen sa Fondom. Nezavisnom konfirmacijom od strane Fonda potvrđeno je stanje kreditne obaveze na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 228.507 KM.

Razgraničeni prihodi i primljene donacije se odnose na primljene donacije i državna davanja u 2021. i 2022. godini (tri sanitetska vozila, mobilni digitalni RTG aparat, frižider za čuvanje vakcina, biohemijski analizator i dr.). Pozicija razgraničenih prihoda i primljenih donacija je potcijenjena u iznosu od 305.764 KM, jer su u ranijem periodu državna davanja za finansiranje rekonstrukcije objekata evidentirana u okviru kapitala, što nije u skladu sa članom 26., 32. stav (8) i članom 57. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 20 - Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći (tačke 6.1.1.1. i 6.2.2.1. izvještaja).

6.2.2.3. Kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja

Kratkoročne obaveze i kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu od 3.172.182 KM, a odnose se na obaveze iz poslovanja (285.042 KM), za plate i naknade plata (1.676.093 KM), ostale obaveze (1.096.730 KM) i obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine (114.317 KM).

Obaveze iz poslovanja su iskazane po osnovu obaveza prema dobavljačima.

Obaveze za plate i naknade plata se odnose na obaveze za plate i naknade plata za novembar i decembar 2022. godine (184.411 KM), porez na plate i naknade plata (15.020 KM) i obaveze za doprinose na plate i naknade plata (1.476.662 KM). Obaveze za doprinose na plate i naknade plata odnose se na obaveze za doprinose na neisplaćene plate i druga lična primanja van radnog odnosa za 2022. godinu (102.019 KM) i neplaćeni doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje iz perioda 2009-2014. godine (1.374.643 KM) koji je dospio za plaćanje po rješenjima Ministarstva finansija Republike Srpske od 11.08.2022. godine i Poreske uprave Republike Srpske od 07.09.2022. i 21.09.2022. godine. Ministarstvo finansija Republike Srpske je 16.06.2016. godine donijelo Rješenje o odgođenom plaćanju poreskog duga (porez i doprinosi na lična primanja iz perioda 2009-2015. godina) na period od 60 mjeseci uz grejs period od jedne godine. Utvrđena obaveza po rješenju su iznosile 4.731.115 KM (glavni dug 2.737.516 KM i obračunata kamata 1.993.600 KM). Obaveze po navedenom rješenju nisu izmirivane. U 2022. godini donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 78/20 i 37/22) kojim se dodaje novi član 120a koji propisuje zastaru prava na naplatu dospjelih poreskih obaveza. Shodno navedenom, Ministarstvo finansija Republike Srpske je 11.08.2022. godine donijelo Rješenje o ukidanju rješenja o odgođenom plaćanju. Nakon ukidanja reprograma Rješenjem Poreske uprave Republike Srpske od 07.09.2022. godine utvrđena je zastara prava na naplatu dijela dospjelih obaveza u ukupnom iznosu od 1.364.052 KM (porez na lična primanja, doprinosi - osim doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje). Ostatak duga koji se odnosi na doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje ne zastarijeva u skladu sa članom 81. stav (2) Zakona o poreskom postupku Republike Srpske, te je 21.09.2022. godine Poreska uprava Republike Srpske donijela Rješenje o prinudnoj naplati u iznosu od 2.276.204 KM (glavni dug 1.374.643 KM, kamata 793.171 KM i troškovi postupka 108.391 KM).

Ostale obaveze se najvećim dijelom odnose na obaveze prema zaposlenima za prevoz kod dolaska na posao i povratka sa posla (143.585 KM), otpremnine (4.439 KM), naknade za rođenje djeteta i za smrt člana uže porodice (81.254 KM), obaveze za lica angažovana po ugovorima o djelu i privremenim i povremenim poslovima (25.885 KM) i obračunatu zateznu kamatu na neplaćeni doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje iz perioda 2009-2014. godine po Rješenju Poreske uprave Republike Srpske od 21.09.2022. godine (793.171 KM). Ostale obaveze su potcijenjene za iznos od 17.818 KM, jer u poslovnim knjigama nisu evidentirane kamate po Rješenju Poreske uprave Republike Srpske o prinudnoj naplati od 21.09.2022. godine (0,03% dnevno na glavni dug od 22.09-31.12.2022. godine), što nije u skladu sa članom 38. i 48. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike (tačka 6.1.2. izvještaja).

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine se najvećim dijelom odnose na obračunate troškove postupka po Rješenju Poreske uprave Republike Srpske od 21.09.2022. godine (108.391 KM).

6.2.3. Vanbilansna evidencija

U Bilansu stanja Doma zdravlja na dan 31.12.2022. godine nisu iskazane pozicije vanbilansne aktive i vanbilansne pasive. Dom zdravlja nije iskazao vanbilansnu aktivnu i pasivu u skladu sa članom 67. i 68. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, jer nije evidentirao tuđu opremu (računare Fonda).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u vanbilansnoj evidenciji izvrši evidentiranje tuđe opreme u skladu sa članom 67. i 68. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.3. Bilans tokova gotovine

U Bilansu tokova gotovine iskazan je priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 2.152.389 KM, dok priliva iz investicionih aktivnosti i iz aktivnosti finansiranja nije bilo. Odlivi gotovine su iskazani po osnovu odliva iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 2.118.543 KM, odliva iz investicionih aktivnosti u iznosu od 3.976 KM i odliva iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 22.719 KM.

Neto priliv gotovine iznosi 7.151 KM po osnovu ostvarenog neto priliva gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 33.846 KM, neto odliva gotovine iz investicionih aktivnosti u iznosu od 3.976 KM i neto odliva gotovine iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 22.719 KM. Stanje gotovine na početku perioda iznosi 14.362 KM, a na kraju perioda 21.513 KM.

Bilans tokova gotovine je sačinjen u skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 59/22 i 129/22) i zahtjevima MRS 7 - Izvještaj o tokovima gotovine.

6.4. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjeno je da su finansijski izvještaji sastavljeni pod pretpostavkom da će Dom zdravlja nastaviti svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Priroda poslovanja Doma zdravlja je od javnog i opšteg interesa za lokalnu zajednicu, što predstavlja realnu pretpostavku stalnosti poslovanja.

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema pisanoj informaciji za potrebe revizije, Dom zdravlja ne vodi sudske sporove koji bi za posljedicu mogli imati potencijalne obaveze ili iz kojih bi mogla nastati potencijalna imovina.

6.6. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje Doma zdravlja sačinjene su i dostavljene Napomene uz finansijske izvještaje, koje pružaju neophodne opšte podatke o Domu zdravlja, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama. Međutim, zbog pogrešnih evidencija ili neevidentiranja poslovnih događaja, u Napomenama nisu u potpunosti objelodanjene informacije koje se odnose na donacije i državna davanja, kapital, obaveze, rashode i prihode. Takođe, nisu objelodanjene informacije u vezi sa nekretninama, postrojenjima i opremi koje se odnose na korisni vijek upotrebe ili korišćene stope amortizacije i o nekretninama koje su založene kao garancije za poreske obaveze (založno pravo/zakonska hipoteka). Navedeno nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju sve relevantne informacije u skladu sa zahtjevima MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Revizijski tim

Nevenka Luburić, s.r.

Milijana Stojaković Obradović, s.r.

Dragan Zjajić, s.r.